

1.1 ความเป็มาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนตามความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคม ซึ่งสภาพสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเนื่องจากความเจริญทางเทคโนโลยี หากคนเราไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นก็ย่อมทำให้เกิดปัญหาตามมาได้ (กรมวิชาการ , 2534) ในปัจจุบันการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เน้นให้มีการเรียนการสอนในรูปแบบของทักษะกระบวนการซึ่งเป็นกระบวนการสร้างเสริมให้คนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็นและเป็นคนดีของสังคมและประเทศชาติ หลักสูตรนี้จึงเน้นให้มีการสร้างค่านิยมที่ดีให้แก่ผู้เรียน โดยการจัดเนื้อหาสาระให้มีลักษณะเป็นมวลประสบการณ์ตามลักษณะของเนื้อหาที่มีความคล้ายคลึงกัน โดยจัดเป็นกลุ่ม ดังนี้คือ กลุ่มทักษะ(ภาษาไทย-คณิตศาสตร์) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ สำหรับกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเป็นกลุ่มที่ว่าด้วยความรู้ด้านต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตของสังคมมนุษย์ ทางด้านสุขภาพอนามัย ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม การเมือง การปกครอง พุทธศาสนา หลักธรรมคำสอน วัฒนธรรม ชนบทธรรมเนียมประเพณี ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคและโลก วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งความรู้ต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ช่วยแก้ปัญหาของชีวิตและสังคม เพื่อให้คนมีความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตที่ดี (กรมวิชาการ , 2533)

ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจำเป็นต้องเข้าใจถึงวิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การสอนบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งมีหลายวิธีด้วยกัน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต้องเน้นกระบวนการเรียนอย่างมีระบบ ใช้เทคนิคและวิธีจัดกิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบ เน้นการเรียนการสอนที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เพื่อให้ผู้เรียน รู้จักชีวิตและสิ่งแวดล้อม รู้หลักการในการดำรงชีวิต ปรับตัวเข้ากับความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงของชีวิตและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ แต่จากผลการวิจัยและการติดตามผลการจัดการเรียนการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่ผ่านมาพบว่า ครูมักจะเน้นเนื้อหาวิชามากกว่าที่จะสอนให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหา โดยเฉพาะปัญหาของชีวิตและสังคมทำให้นักเรียนไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิต การแก้ปัญหาและการปรับตัวให้เข้ากับ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ ซึ่งก่อให้เกิดความยุ่งยากแก่สังคม และประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง (หน่วยศึกษานิเทศก์ , สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2534) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี โรจนธรรมกุล (2529) ที่ศึกษาความสนใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่า กิจกรรมการสอนที่ครูปฏิบัติมากเป็นอันดับที่ 1 และอันดับที่ 2 ได้แก่ ครูใช้กระดานดำประกอบการสอน ครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ และกันยารัตน์ ตรึงสถิตย์วงศ์ (2532) พบว่า พฤติกรรมในการสอนของครูส่วนใหญ่เป็นการสอนแบบบรรยายหรืออธิบายมากกว่าพฤติกรรมอื่น

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียน โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ในปีการศึกษา 2530 - 2532 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีคะแนนร้อยละ 52.00 , 57.36 และ 60.39 ตามลำดับ ซึ่งยังไม่ถึงเกณฑ์ที่น่าพอใจ และจากผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของจังหวัดอุดรธานี ในปีการศึกษา 2533-2536 พิจารณาจำแนกเป็นรายกลุ่มประสบการณ์ พบว่า กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีค่าร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังนี้ 71.73, 68.20, 70.37, 68.33 และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ในปีการศึกษา 2536 พบว่า ภาพรวมการจำแนกเป็นรายกลุ่มประสบการณ์ต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่ำกว่าเป้าหมายมากที่สุดโดยคิดเป็นร้อยละ 6.01 (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี , 2536)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดจุดประสงค์ทั่วไปกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมในด้านอนามัย ประชากร การเมือง การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ กระบวนการแก้ปัญหา (กรมวิชาการ, 2535) โดยสาระสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อหลักสูตรนั้นครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ โดยครูควรจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ และจะต้องสร้างบรรยากาศให้นักเรียนภายในกลุ่มร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้หาคำตอบ แก้ปัญหา ให้เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับแก่กันและกัน (หน่วยศึกษานิเทศก์ , สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2534) ลักษณะที่สำคัญของการสอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คือ การสอนแบบบูรณาการ โดยการ

ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้ฝึกทำงานร่วมกัน ช่วยกันคิด ช่วยกันค้นคว้าและช่วยกันแก้ปัญหา (กรมวิชาการ, 2535) ทิศนา แชนมณี และคณะ (2531) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ไว้ว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะในการรวมกลุ่มและทำงานกลุ่ม ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ และปรับตัวให้มีเจตคติที่ดีต่อตนเองและสิ่งแวดล้อม

Slavin (1990) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน วิชากลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ให้ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยครูควรคิดหารูปแบบการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมห้อง มีพัฒนาการทางสังคมเข้าใจการอยู่ร่วมกัน โดยตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามขอบเขตสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ซึ่งการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถเฉพาะตัวและศักยภาพในตนเองร่วมมือกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จได้โดยที่สมาชิกในกลุ่มตระหนักว่าแต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่มสมาชิกในกลุ่มต้องรับผิดชอบร่วมกันสมาชิกจะมีการพูดคุยกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนจะได้ความรู้จากเพื่อนและสิ่งที่เป็นผลพลอยได้จากการใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ อีกประการหนึ่งคือ การที่นักเรียนรู้สึกถึงคุณค่าของตนเองเพิ่มขึ้นนี้เพราะว่านักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งแต่ละคนจะมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของกลุ่มและเมื่อประสบความสำเร็จในการทำงาน หรือความเข้าใจกับเนื้อหาวิชาแล้วก็ยังเพิ่มความสนใจในการทำกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนรู้สึกถึงคุณค่าของตนเองในชั้นเรียน นอกจากนั้นในการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้อย่างก่อให้เกิดบรรยากาศที่นักเรียนได้พูดคุยกัน ซึ่งเป็นการช่วยให้ตัวนักเรียน และเพื่อนเข้าใจปัญหาชัดเจนขึ้นแม้ว่าจะไม่สามารถหาคำตอบได้ แต่ระดับการติดตามในปัญหาจะสูงกว่าการยกระดับความเข้าใจให้สูงขึ้นถึงระดับการถ่ายทอดความคิด ซึ่งในการเรียบเรียงถ้อยคำอธิบายออกมาจะช่วยปรับความเข้าใจให้ชัดเจนแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น สำหรับบทบาทของครูจะเปลี่ยนไปจากเดิมคือ ต้องไม่ถือว่าตัวเองเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ในชั้นเรียนคนเดียวแต่เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมวิธีดำเนินการที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนรู้อาจจะสามารถค้นหาความรู้ได้จากการร่วมมือกันเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากการกระทำของตนเองและจากเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

Sutton (1992) ได้กล่าวไว้ว่าการสอนโดยการร่วมมือกันเรียนรู้เป็นการแบ่งปันประสบการณ์ของแต่ละบุคคลไปสู่กลุ่ม ซึ่งจะช่วยพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในชั้นเรียนและช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งเด็กเก่ง เด็กปานกลางและเด็กอ่อน คือ เด็กเก่งจะช่วยสอนเด็กอ่อน และยังมีการระดมความคิดในการค้นหาคำตอบของปัญหาอีกด้วย ซึ่งนอกจากนี้ยังพัฒนาทักษะทางสังคม พัฒนาความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนและกลุ่มเพื่อนทั้งยังช่วยให้ครูมีความกระตือรือร้นในการจัดสรรกิจกรรมให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาหลักสูตร ทฤษฎี เนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และงานวิจัยที่ใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่าการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เมื่อนำมาใช้สอนในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 2 เรื่องชีวิตในบ้าน ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในเรื่องต่าง ๆ ในการที่จะนำความสุขมาสู่ครอบครัว มีความชื่นชมและเต็มใจรับบทบาทของตน และปฏิบัติได้อย่างดีสอดคล้องเหมาะสม น่าจะเป็นรูปแบบการสอนที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้อยู่กับการสอนตามแนวการสอนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานต่างกันในกลุ่มที่ใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวการสอนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

1.3.2 นักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานต่างกัน ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ จะมีคะแนนความก้าวหน้าไม่แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ประชากรคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 กลุ่มโรงเรียนบ้านผือ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 283 คน

1.4.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนบรบือวิทยาคาร กลุ่มโรงเรียนบ้านผือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 64 คน เป็นนักเรียนที่ยังไม่เคยเรียนเนื้อหาหน่วยที่ 2 เรื่องชีวิตในบ้าน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนั้นจัดเข้ากลุ่มโดยวิธีสุ่ม (Random Assignment) เพื่อแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 32 คน แล้วจับสลากกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1.4.3 ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้นมี 2 ตัวแปรคือ

- 1) ความรู้พื้นฐานทางการเรียน ซึ่งมี 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ
- 2) วิธีสอน ซึ่งมี 2 วิธี คือ วิธีสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ และวิธีสอนตามแนวการสอนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.4.4 ระยะเวลาในการทดลอง

กระทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 โดยใช้เวลาในการทดลอง 39 คาบ คาบละ 20 นาที เป็นเวลา 13 ชั่วโมง จำนวน 3 สัปดาห์

1.4.5 เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้

เป็นเนื้อหาวิชา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยที่ 2 เรื่อง ชีวิตในบ้าน

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

1.5.1 นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มไม่เคยเรียนเนื้อหาหน่วยที่ 2 เรื่อง ชีวิตในบ้าน วิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มาก่อน

1.5.2 การตอบแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน ถือว่านักเรียนทุกคนกระทำด้วยความตั้งใจและเต็มความสามารถ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ หมายถึง การสอนตามแผนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นการสอนที่มีเป้าหมายที่ต้องการให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทางสติปัญญา ทักษะทางสังคม และความรู้ลึกในด้านการเห็นคุณค่าของตนเอง และการที่จะให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้นต้องคำนึงถึงหลักการ 3 ประการคือ

รางวัลหรือเป้าหมายของกลุ่ม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดรางวัล คือ อุปกรณ์ในการเรียน เช่น สมุด ดินสอ

ความสามารถของแต่ละบุคคล ความสามารถในการเรียน การรับรู้ของบุคคลย่อมจะมีความแตกต่างกัน ในการเรียนโดยใช้รูปแบบนี้ บุคคลที่มีความสามารถทางการเรียนสูงจะช่วยเหลือบุคคลที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำให้เรียนรู้ได้ดีขึ้น

ผู้เรียนมีโอกาสในการช่วยให้กลุ่มประสบผลสำเร็จเท่าเทียมกัน ผู้เรียนแต่ละคนจะมีส่วนช่วยให้กลุ่มประสบผลสำเร็จเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่มีความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีขั้นตอนดังนี้

- (1) แจกวัสดุประสงค์ในการเรียนให้ผู้เรียนเข้าใจชัดเจน
- (2) กำหนดคะแนนพื้นฐานแก่นักเรียนทุกคน ซึ่งคะแนนพื้นฐานในครั้งแรกจะได้มาจากคะแนนเฉลี่ย 3 ภาคเรียน ของวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในปีการศึกษาที่ผ่านมา ซึ่งคะแนนพื้นฐานจะใช้ในการแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 4 คน โดยนักเรียนของกลุ่มจะคละความสามารถ และเพศ ในกลุ่มหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยนักเรียนเรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน
- (3) ครูนำเสนอเนื้อหาแก่ผู้เรียนโดยใช้สื่อประกอบ
- (4) ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนที่เรียนเก่งจะช่วยสอนนักเรียนที่เรียนอ่อนให้เข้าใจเนื้อหา
- (5) ทำการทดสอบย่อย โดยนักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบด้วยตนเอง
- (6) นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบย่อย มาคิดเป็นคะแนนพัฒนาการ

- (7) คะแนนพัฒนาการที่ได้ปรับเป็นคะแนนความก้าวหน้าของบุคคลและของกลุ่ม
- (8) คะแนนที่ได้จากการทดสอบย่อยครั้งล่าสุดจะใช้เป็นคะแนนฐานของครั้งต่อไป
- (9) กลุ่มได้รับการยกย่องหรือยอมรับตามเกณฑ์ที่แจ้งไว้ ดังนี้ กลุ่มระดับดี ได้รับคะแนนความก้าวหน้า ระหว่าง 15 - 19 กลุ่มระดับดีมาก ได้รับคะแนนความก้าวหน้า ระหว่าง 20 - 24 กลุ่มระดับยอดเยี่ยม ได้รับคะแนนความก้าวหน้า ตั้งแต่ 25 ขึ้นไป

1.6.2 การสอนตามแนวการสอนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี หมายถึง การสอนตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึดแนวการสอนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี กลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยที่ 2 โดยมีขั้นตอนการสอนดังนี้

- 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
- 2) ชี้นำกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3) ชี้นำสรุปบทเรียน
- 4) ชี้นำวัดผล และประเมินผล

1.6.3 ความรู้พื้นฐานทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 3 ภาคเรียน โดยจัดเรียงคะแนนจากสูงไปต่ำแล้วจัดกลุ่มเป็นกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อนตามสัดส่วนร้อยละ 25 , 50 , 25 ตามลำดับ

1.6.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนผลการทดสอบหลังเรียน จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.6.5 คะแนนความก้าวหน้า หมายถึง ผลต่างของคะแนนผลการทดสอบหลังเรียน และการทดสอบก่อนเรียนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.6.6 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งใช้วัดความสามารถในการเรียนรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 เป็นการเผยแพร่การสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ กลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

1.7.2 ได้แนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

1.7.3 ได้แนวทางและวิธีการพัฒนาศักยภาพส่วนบุคคลให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน